

Радченко А.Ю.

студент освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 205 «Лісове господарство»

Науковий керівник: Т.М.Іванюк,

к.с.-г.н., доцент кафедри експлуатації лісових ресурсів

Поліський національний університет, м. Житомир

ЛІСІВНИЧО-ТАКСАЦІЙНА ОЦІНКА ДУБОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ ДП «ЖИТОМИРСЬКЕ ЛГ»

У загальній площі вкритих лісом земель ДП «Житомирське ЛГ» частка насаджень із головної породою дубом звичайним становить 35,2 % (13377,6 га), у тому числі, до штучних віднесено 6250,1 га, або 46,7 % усіх насаджень дуба.

Для аналізу особливостей росту підбрали насадження дуба звичайного штучного походження різного віку, які ростуть у свіжих судібровах та дібровах Корабельного лісництва. Таксаційні показники штучних дубових насаджень на пробних площах є наближеними до середніх таксаційних показників по підприємству, хоча за рядом показників є певні розбіжності. Так, за бонітетом насадження пробних площ дещо вищі – I та I^a бонітету, у порівнянні до середнього значення бонітету (I,4) у експлуатаційних лісах. За повнотою знаходяться в межах від 0,6 до 0,8 при загальній середній повноті експлуатаційних лісів 0,73.

За участю дуба у складі деревостану мають частку від 4 одиниць – у 17 річних лісових культурах свіжих дібров до 10 одиниць дуба - у 67 річних насадженнях свіжих судібров.

Насадження свіжих дібров характеризуються значною участю другорядних та супутніх порід (від 3 до 6 одиниць) у різному віці, до того ж, у молодших насадженнях участь головної породи є найменшою, що вказує на більшу енергію росту другорядних порід та несвоєчасне проведення рубок догляду. У більш бідніших лісорослинних умовах свіжих сугрудів у насадженнях старшого віку дубові деревостани представлені значним відсотком головної породи у кількості 9 та 10 одиниць.

В умовах лісництва нами було досліджено ріст лісових культур дуба різного віку (II-го, VII-го та X-го класів віку), які зростають за I класом бонітету в умовах Д₂ та проведено порівняння динаміки росту з даними таблиць ходу росту нормальних повних деревостанів. Отримані результати свідчать про те, що у молодому віці в 17 річному насадженні середня висота та середній діаметр у порівнянні з таблицями ходу росту повних штучних дубових деревостанів мають менші значення як за висотою, так і за діаметром на 7,1 % та 9,0 % відповідно. Разом з тим, у насадженні віком 62 роки дана тенденція змінюється. Так, значення середньої висоти та середнього діаметра на 6,9 % та 10,6 % відповідно перевищують табличні величини. Аналогічні дані отримали і в насадженнях старшого віку, саме у віці 92 років, де середні таксаційні показники дещо вищі ніж табличні значення, та знаходяться в межах від 101,1% до 111,1 %. Насадження дуба звичайного в умовах свіжих дібров Корабельного лісництва мають показники росту дещо вищі ніж табличні значення за I класом бонітету, але нижчі ніж показники I^a класу бонітету. Лісовпорядкуванням та даними, отриманими з пробних площ, їх віднесено до насаджень, що ростуть за I бонітетом.

Отримані результати дають підстави стверджувати, що дубові деревостани в досліджуваних умовах є високопродуктивними, хоча і не найвищого класу бонітету. Значення середньої висоти та середнього діаметра підтверджують те, що за умови проведення своєчасних та ефективних лісгосподарських заходів дубові деревостани мають потенціал для збільшення продуктивності.

За даними пробних площ встановлено, що дубові деревостани, які зростають у свіжих судібровах, також мають високі показники росту та високий показник продуктивності – I клас бонітету.

Провівши порівняння середніх значень висоти та діаметра дубових насаджень в умовах свіжих дібров та судібров встановлено, що в молодому віці дубові деревостани мають меншу висоту в умовах С₂ на 20 %, при однаковому значенні середнього діаметра.

У середньовікових деревостанах значення середньої висоти у С₂ та Д₂ співпадають, а значення середнього діаметра у бідніших ґрунтових умовах свіжих судібров на 8 % є меншими. Пристигаючі дубняки у свіжих дібровах дещо перевищують за середньою висотою насадження дуба у С₂ (на 3,7 %), та значно перевищують за значенням середнього діаметра на 22,2 %.

Проведені дослідження показують, що дубові деревостани мають високу продуктивність та стійкість в умовах свіжих судібров та дібров Корабельного лісництва, досягаючи I та вищих класів бонітету.

Ріст лісових культур дуба звичайного часто залежить від природного поновлення другорядних і супутніх порід, та своєчасного і якісного догляду за ними.